

BRICS útočí na dolar, který se z aktiva mění na břemeno

- CZ24 News | 9. července 2022

SVET: Kroky Západu na zmrazení ruských devizových rezerv se staly studenou sprchou pro většinu zemí světa. Důvěra ke stávajícímu mezinárodnímu finančnímu systému je podlomena dokonce u loajálních vůči USA a EU států: pro všechny je zřejmé, že závislost na potenciálně nepřátelském držiteli vašich peněz mění v kritické situaci tato aktiva na břemeno.

“Chápeme, že ta úloha, kterou dodnes hrály dolar a euro jako rezervní měna, je vyčerpána. Přičemž je vyčerpána nejen pro Rusko, ale také pro ty státy, které si uvědomují, že nyní nejsou jejich úspory v těchto měnách prakticky ochráněny – kdykoliv mohou být uložena omezení”, řekl na Petrohradském mezinárodním právnickém fóru první místopředseda CB RF Vladimír Čistuchin.

Kroky Západu de facto vypověděly platnost existujících v průběhu posledního půlstoletí finančně-právních mechanismů. Důležité otázky vznikají jak ke zmrazení státních devizových rezerv, tak i k proceduře konfiskace majetku ruských oligarchů. Pokud jsou zločinci, tak proč je nepronásledovali před zahájením vojenské speciální operace, kladou si otázku experti. Ale pokud zločinci nejsou, tak Západ podkopává přece své vlastní principy spravedlnosti a zákonnosti.

Tato situace už dovedla k tomu, že centrální banky nejruznějších zemí se snaží diverzifikovat své zásoby do takových měn, jako je jüan, poznamenává Mezinárodní měnový fond (MMF). Už na začátku letošního roku klesl podíl dolaru ve světových devizových rezervách pod 59%, na jaře se avšak tendence k snížení prudce zrychlila. Například, Banka Izraele v dubnu zveřejnila strategii, podle níž podíl dolaru v CB této země se má v nejbližších letech snížit z 66,5% na 61%.

“To všechno nasvědčuje, že když dominance dolaru skončí, tak dolar může být sestřelený nikoli hlavními konkurenty dolaru, ale rozsáhlou skupinou alternativních měn”, předpokládají ekonomové MMF. “To umožní zemím BRICS vybudovat svou vlastní sféru vlivu a peněžní jednotku v této oblasti”, tvrdí hlava oddělení globálních trhů ING Kris Turner.

Pravděpodobně, převratnou zprávou se pro historii mezinárodního obchodu stalo sdělení Vladimíra Putina na pracovním fóru BRICS o tom, že všechny země skupiny už pracují na vytvoření nové mezinárodní měny. Bude založena na koši deviz zemí BRICS: ruského rublu, čínského jüanu, indické rupie, brazilského reálu a jihoafrického randu.

Důležité je poznamenat, že taková měna koše BRICS může podle hodnocení ekonomů přilákat rezervy zemí, které se již nacházejí v zóně jejich vlivu: státy jižní Asie, Blízkého východu, Latinské Ameriky a další. Nová měna se může stát nejen prostředkem účtování, ale také alternativou pro doplnění rezervního fondu zemí BRICS a jejich partnerů.

Podíl účtování v národních měnách zemí BRICS narůstá geometrickou řadou. K dnešnímu dni činí téměř 40%, i když ještě v letech 2013-2014 nepřekračoval 2-3%.

Zástupce ředitele departementu mnohostranné ekonomické spolupráce a speciálních projektů Ministerstva hospodářského rozvoje RF Nikita Kondratjev tvrdí, že již v nejbližší době má tento podíl dosáhnout 50%, přičemž nejen díky energetickému sektoru ekonomiky, ale také v obchodu se

zemědělskou produkcí a zbožím masové spotřeby. Jeho prognózu potvrzují zprávy o obchodech se saúdskou ropou za cenu v jüanech.

Toto rozhodnutí umožní vyhnout se inflačním procesům, neboť dolar a euro vycházejí z obrovského objemu natištěných peněz a nemají za sebou pevnou základnu. Na rozdíl od těchto papírků bude základem měny BRICS skutečné zboží, které je obchodováno na burzách: ropa, vzácné kovy, pšenice, rýže, káva i další. Všechny země BRICS jsou velkými burzovními dodavateli, přičemž, což je velmi důležité, jejich specializace se zásadně odlišují. Různorodé složení exportu zemí BRICS jim dodává možnost pro vzájemné doplňování se, což zvyšuje zájem investorů.

Rusko dominuje v exportu minerálního paliva, hnojiv, litiny, oceli; Čína v exportu průmyslového zboží, elektrotechnického vybavení, nábytkářských výrobků a textilu; Indie drahokamů, farmaceutických výrobků, textilu a software; Brazílie minerálního paliva a olejnatých semen; Jižní Afrika drahokamů, přírodních zdrojů, paliva.

V očekávání aktivizace dalších zemí BRICS uskutečňují Rusko a Čína velmi úspěšná opatření ohledně dedolarizace ekonomiky. Dopad ruských kroků lze vidět na kurzu směny deviz. A Peking mezi tím zvyšuje objemy jüanu v devizových rezervách pro konkurenci s dolarem a podporu jiných ekonomik, střetávajících se s volatilitou. Národní banka Číny spolupracuje s Indonésií, Malajsií, Hongkongem, Singapurem a Chile, z nichž každý vkládá 15 miliard jüanů do smlouvy o likviditě v jüanu pro provoz Banky mezinárodního zúčtování.

VZTAH ZEMÍ K DEDOLARIZACI

Čína

“Nynější mezinárodní měnový a finanční systém nemůže vyhovovat potřebám mezinárodního ekonomického a finančního rozvoje, a tedy, systém vyžaduje reformování. ... úloha mezinárodní rezervní měny, kterou plní národní měna několika zemí, se stala hlavním zdrojem nestability v mezinárodním devizovém systému. ... Nynější mezinárodní finanční systém není s to řešit problém nevyváženosti platební bilance, která se nejednou stávala důvodem mezinárodních finančních krizí”, varoval již před čtvrtstoletím Dai Xianglong, zastávající tehdy funkci hlavy Národní banky Číny.

Od té doby Peking provádí strategickou politiku internacionalizace jüanu pomocí rozvoje ofšorových trhů vlastní valuty a rozšiřováním systému dvoustranných obchodů v národních měnách. K dnešku již čínské banky poskytují tolik financování rozvoje, kolik i Světová banka.

Čínský jüan je jednou z nejstabilnějších měn ve světě. Za posledního 4,5 roku jüan zlevnil vůči dolaru pouze o 3%.

Indie

Zvýšení volatility devizových kurzů, zejména rostoucí volatilita amerického dolaru, je důležitým podnětem pro Indii dedolarizovat svá obchodní účtování.

Indie je nejen silně zainteresována na prosazování použití místní měny v obchodu, ale také vystoupila s iniciativami pro zkoumání, jak toho dosáhnout. Před deseti lety Ministerstvo obchodu a průmyslu Indie svolalo cílovou skupinu pro zkoumání použití rupie v dvoustranném obchodování země. Jedním z výsledků práce této skupiny se stalo schválení myšlenky na šíření obchodování za rupie na některé země, exportující ropu.

Sankce USA vůči Rusku a Íránu v roce 2018 napomohly širšímu použití rupie v mezinárodních transakcích, včetně účtování za ropu.

Brazílie

“V rámci BRICS jsme mohli vybudovat svou vlastní měnu, abychom se stali nezávislími na americkém dolaru v našich obchodních vztazích. ... Prostě se snažím se zbavit dolaru USA. Jednoduše se pokouším nebýt závislý”, tvrdil exprezident Brazílie Lula da Silva v roce 2019.

Brazílie se pokouší vstoupit na cestu dedolarizace od roku 2014, kdy těžká ekonomická krize rozbila politiku země. Začala víc záviset na exportu surovinového zboží, čímž se stala více vystavená volatilitě na světových trzích a devizovým rizikům, a tento problém se za poslední dekádu prohloubil o 10%. Za stejnou dobu se Čína změnila na nejdůležitějšího obchodního partnera Brazílie, ekonomické a finanční vztahy mezi těmito dvěma státy se stávají stále těsnějšími. Využití vlastních měn (národní nebo ve výhledu mezinárodní měny BRICS) je v dvoustranném účtování výhodné pro obě strany.

JAR

Po ukončení summitu BRICS v roce 2011 ministr obchodu a průmyslu Jižní Afriky Rob Devis prohlásil, že členové BRICS by se mohly ochránit před kolísáním devizových kurzů a získat značnou výhodu, když budou obchodovat bezprostředně ve svých vlastních měnách a odmítat nestabilní měny, konvertibilní na mezinárodní úrovni, konkrétně, americký dolar.

V době summitu BRICS v roce 2013 Devis zdůraznil, že volatilita měnového trhu v rozvíjejících se zemích “ve skutečnosti vzniká ne kvůli jakékoliv dynamice v naší vlastní zemi, ale kvůli dynamice ve světové ekonomice”. To odráží náročné makroekonomické podmínky, s nimiž se střetávají rozvíjející se země na světových trzích jako účastníci, jejichž devizová rizika mohou být vyvolána faktory, nacházejícími se mimo jejich kontrolu.

Od té doby se platby Jižní Afriky v jüanu zvýšily o několik řádů (pouze v letech 2013- 2015 se zvýšily o 191%).

Vyhlídky

“Zavedení nové měny může zmírnit volatilitu kurzů, umožní minimalizovat vliv kroků finančně-úvěrové politiky hlavních Centrálních bank světa na exportní a importní toky uvnitř BRICS. V podmínkách masové nezabezpečené emise FED USA, ECB a Banky Japonska, nazývané politikou kvantitativního uvolňování, důvěra k dolaru, euro a jenu ve světě se snižuje”, podotknul vedoucí analytické správy banky Zenit Vladimír Jevstifejev.

Dedolarizace je důležitá pro rozvíjejících se země, které jsou účastníky tvorby cen na světových trzích a nejsou soběstačné v provádění kontroly své vlastní ekonomické bezpečností. To vytváří základu pro společné zájmy všech zemí, bez ohledu na to, jsou-li spojenci nebo odpůrci USA.

[ZDROJ](#)

Publikoval: Nová republika

Překlad: PhDr. Vladimíra Grulichová